

16. maj 2023
J.nr. 2023-0167632

Økonomiforvaltningen

Økonomiforvaltningen sendte den 17. marts 2023 et udkast til Kommuneplanstrategi 2023 i intern høring hos bl.a. lokaludvalgene. Formålet med kommuneplanstrategien er at fastlægge den strategiske retning for byens fysiske udvikling frem mod 2035. Indre By Lokaludvalg besluttede dette høringssvar i sit møde den 11. maj 2023.

Indre By Lokaludvalg har netop færdiggjort bydelsplanen 2023-2026 med den overordnede vision: **Plads til det mangfoldige hverdagsliv i Indre By – en beboet bydel**. Det er med udgangspunkt i vores vision, at vi afgiver følgende bemærkninger til udkastet til Kommuneplanstrategien 2023.

Om Kapitel 1: Byvision for København

Visionen om, at "København skal være en by med høj livskvalitet og rum for alle" stemmer fint overens med lokaludvalgets egen, men vi savner anvisninger på, hvordan man vil nå i mål og hvordan "livskvalitet" defineres af Københavns Kommune.

Kommuneplanstrategien skal indeholde en beskrivelse af, hvordan kommuneplanstrategiens visioner, mål osv. materialiserer sig i virkeligheden, så der er større sikkerhed end ellers for, at kommunen vil gøre det, som man giver udtryk for.

Lokaludvalget mener ikke, at den overordnede vision i udkastet til kommuneplanstrategien er foreneligt med nybyggeri og nedrivninger af kulturhistoriske bygninger i Indre By. Om visionen er foreneligt med planen om en byudvikling på Lynetteholm, er der forskellige holdninger til i lokaludvalget.

Lokaludvalget er kritisk over for kommuneplansstrategiens implicite præmis om, at København nødvendigvis skal vokse. Vi mener ikke, at en befolkningstilvækst er naturlovsbestemt, men snarere et udtryk for et politisk valg. En anden vej kunne være at arbejde med nulvækst i fremskrivningerne af befolkningen og i stedet se på, hvordan plads til livskvalitet kan realiseres.

En regional tænkning, som ideen om Greater Copenhagen er et udtryk for, kræver en stærk regional planlægning og et styrket tværkommunalt samarbejde, der rækker ud

over trafik og hospital. Et sådant eksisterer ikke - tværtimod svækkes regionernes handlemuligheder.

Lokaludvalget følger med interesse initiativerne, der skal føre til en byudvikling på Refshaleøen, eftersom det, der bliver bygget på Refshaleøen, vil kunne ses fra Indre By. Lokaludvalget er af Refshaleøens Ejendomsselskab og By & Havn blevet inviteret til at bidrage til følgegruppearbejdet. Vores erfaring med udviklingen i Indre By de seneste 10-15 år vil kunne bruges i den sammenhæng.

Om Kapitel 2: Hovedstadens byudvikling og mobilitet

Lokaludvalget mener, at Københavns Kommune skal udarbejde en overordnet, sammenhængende trafikplan for Indre By og resten af København, så alle kan få overblik over, hvad planer for medfører. Der er fx mange separate planer, som berører trafikken i Indre By, fx i Middelalderbyen, Frederiksstaden og Nyhavn, men disse planer er tilsyneladende ikke koordineret med hinanden fra kommunalt hold. Hvad er fx konsekvensen for et nabokvarter, hvis man beslutter at nedlægge kantstensparkering eller ensrette færdselsårer i et kvarter? Hvad er konsekvensen for det øvrige København, når det trafikale flow i knudepunktet Indre By forandres? Af aktuelle eksempler primo 2023 kan nævnes Byrums- og Trafikplanen for Middelalderbyen, planerne for Toldbodgade og gaden Nyhavn, tankerne om en bypark i Vesterbro Passage og ideen om at nedgrave dele af H.C. Andersens Boulevard.

Lokaludvalget mener, at den i kapitlet flere gange nævnte indsats til forbedring af den kollektive transport i hele regionen, herunder Indre By, bør udmønte sig i en revidering og forbedring af busstoppesteder i Indre By, hvor de mangler. Et fokus på kollektiv transport ovenjords er af tilgængelighedshensyn lige så vigtig som et fokus på mere dyr metro. I den forbindelse hilser lokaludvalget letbaner på tværs af fingerplanen velkommen.

Lokaludvalget mener, at målsætningen for antal ture ("at biltrafikken i 2030 maksimalt udgør 25% af alle ture, der foretages i København, samt at antallet af ture fordeler sig på mindst 25% gang, 25% cykling og 25% kollektiv transport") i kommuneplan 2019, som nu opgives og udskydes til 2030 på baggrund af øget biltrafik, er uambitiøs. En strategi skal forholde sig til, hvordan gang, cyklisme og kollektiv transport konkret kan opjusteres.

Lokaludvalget bifalder en opprioritering af gang, og mener på den baggrund, at kommuneplanstrategien som minimum skal skitsere en strategi for forløsningen af dette.

Lokaludvalget bemærker, at kommunens parkeringsnormer bebudes evalueret, og beder om, at dette beskrives nærmere i kommuneplanstrategien, så man som læser får en minimumsidé om hvad dette indebærer. Evaluering er tilbageskuende, medmindre den bruges til ændringer af mål, metoder, greb mv.

På side 20 nævnes principperne for fingerplanen som nøgle, der skal videreføres i Københavns Kommune – men dette er vel selvmodsige. Som et supplement til

forstadstanken kan kontorer i Indre By konverteres til boliger – snarere end et ensidigt fokus på bolig uden for kommunegrænsen og arbejdspladser i byen – sådan behøver det ikke at være. Vi, der kalder Indre By vores hjem, ønsker fortsat, at bydelen skal være beboet.

Lokaludvalget mener, at en lokal forudsætning for en kommende Østlig Ringvej er en trafikal sanering af Indre By og altså, at formuleringen i anden spalte på s. 30 i udkastet til kommuneplanstrategien bør omformuleres, så det fremgår, at Indre By skal trafiksaneres.

Lokaludvalget mener, at der skal dæmmes op for den gennemkørende trafik i Indre By med trafikøer, hvor det ikke er muligt at krydse igennem, men hvor man i stedet kører ind og kommer ud stort set samme sted, hvorved kun ærindekørsel har interesse.

Borgere med bopæl i Indre By skal have mulighed for at parkere deres bil inden for rimelig afstand af deres bopæl. Parkeringspladserne i Indre By bør derfor prioriteres til borgere med bopæl i bydelen frem for til pendlere.

Om kapitel 3: Boliger og sammenhængende by

Lokaludvalget mener, at der, hvis der skal byudvikles og planlægges i ”Greater Copenhagen”, er behov for et tværkommunalt koordineringsorgan med mandat til netop dette.

Lokaludvalget ønsker, at det tydeliggøres, at der er tale om prognoser for befolkningstilvækst og dermed øget behov for boliger – er der rent faktisk behov for at bygge lige præcis 67.000 boliger, eller er dette tal udtryk for en politisk vision for, hvad København skal være for en by? Og hvor stor en del af den eksisterende bygningsmasse kan konverteres til boliger – her tænker vi i Indre By særligt på de mange tomme erhvervslokaler, hvor mange tidligere var gode boliger.

Lokaludvalget mener ikke, at vækst og ekspansion pr. definition er, hvad der kendetegner byudvikling (jf. vores kommentarer ovenfor). Udvikling kan også ske gennem transformation af det bestående – hvilket igen taler ind i bæredygtighedsdagsordenen for ”Fremtidens klimavenlige hovedstad”.

Lokaludvalget mener, at der for at sikre en blandet by skal arbejdes strategisk for at understøtte, at andelsboliger igen bliver den dominerende boligform i Københavns Kommune, samt at måltallet 25% for almene boliger skal gælde for både eksisterende og nyt byggeri.

Lokaludvalget bakker op om visionen om at sprede byens attraktioner og arbejdspladser (s. 42) – også til udsatte bydele – og ønsker at dette også skal gælde for nattelivet, som vi har for meget af i Indre By, og som mangler i andre dele af byen.

Nattelivet opleves som et problem af beboere i Middelalderbyen bl.a. pga. den vold og utryghed, nattelivet skaber. Der er behov for en strategi i forhold til nattelivet, så hverdagslivet igen kan komme i balance med det formål at fastholde beboelse.

Lokaludvalget ønsker desuden at understrege, at byer, der er gode for børn, er gode for alle. Dette bør Kommuneplanstrategien afspejle.

Om kapitel 4: En by med erhverv og studiemiljø

Københavns Kommune skal værdsætte succesfulde erhvervsdrivende, særligt iværksættere og folk fra de kreative erhverv, på samme måde, som man værdsætter succesfulde sportsfolk med prisuddelinger, modtagelser på rådhuset osv.

Lokaludvalget mener, at kommuneplanstrategien og kommuneplanen skal understøtte et vitalt, bæredygtigt, forskelligartet og lokalt forankret erhvervsliv. Der skal skabes plads til iværksættere og kreative erhverv i København og meget gerne i vores bydel, fx i tomme butiks- og kontorlokaler. Der bør være begrænsninger på, hvor længe butikker må stå tomme og det skal være forbudt at sammenlægge butiksarealer, så der skabes plads til mindre, lokalt forankrede erhvervsdrivende. Ingen butiks- og kontorlokaler bør stå tomme, men i stedet bruges til lokalt forankret butiksliv eller konverteres til boliger.

Lokaludvalget bifalder, at et mål for Københavns udvikling i dette kapitel er ”At fremme bæredygtig turisme, der tager hensyn til lokalmiljø og fordeler sig i hele byen og den øvrige hovedstadsregion” (s. 60).

Hoteller er overrepræsenterede i Indre By, hvor hverdagslivet i visse dele af bydelen er fortrængt af masseturisme. Derfor er der brug for at beskytte og udvide bestemmelser i lokalplaner med hensyn til bygningsmassens brug i Indre By. Vi har brug for flere boliger, ikke hoteller. Den forventede øgede efterspørgsel på hotellignende lejlighedsudlejning bør ske i eksisterende hoteller og ikke i konverterede boliger.

Om kapitel 5: Klimaby med plads til natur, kultur og fritid

Lokaludvalget bifalder afsnittet om Rum for nye transportløsninger (s. 75) i håb om, at der bredt implementeres smarte løsninger, såsom citylogistik, så belastningen fra tung trafik minimeres. Med citylogistik optimeres virksomheders logistik- og transportaktiviteter med en følgende mindre klimapåvirkning lokalt i byerne.

Lokaludvalget mener, at der er behov for en opdatering af en sammenhængende plan for Københavns Inderhavn, der fastsætter retningslinjer for beskyttelse og brug af havnen, herunder planer for aktiviteter i havnen og formidling til børn og unge af de blå byrum

Om kapitel 6: Udvikling med respekt for byens sjæl

Københavns Kommune har et efterslæb i forhold til løftet om, at der ”sættes (...) gang i arbejdet med at byen bliver dækket af lokalplaner, startende med middelalderbyen og Christianshavn” (KP19, s. 42). Lokaludvalget undrer sig over, hvad der er blevet af

dette løfte, særligt i lyset af, at der siden sidste Kommuneplan også fra kommunalt hold lader til at være kommet øget fokus på vigtigheden af at værne om byens sjæl.

Lokaludvalget ønsker, at der i Indre By arbejdes med bevarende lokalplaner, så det bliver nemmere for kommunen at beskytte bygningsarv og kulturmiljøer. Vi undrer os over, at man med kampagnen "Byens sjæl" vil sikre bevaring af 50 bygninger, der ikke er klassificerede som bevaringsværdige, mens bevaringsværdige huse i SAVE-klasse 4 kan nedrives. Eksempler er Palads, Esplanaden 30 og Bredgade 74A.

En vigtig del af byens sjæl er brostensbelagte gader. Gadegenopretninger skal derfor udføres, så der er sammenhæng med husene og kvarteret, gaderne ligger i. Brosten skal være førstevalg i gader i kulturmiljøer fra tiden, hvor gader var brostensbelagte. I forbindelse med enkelte gadegenopretninger af gader med brosten skal lokaludvalget høres om, hvorvidt de skal være med toppede, skårne eller slebne brosten. Det giver lokaludvalget mulighed for at høre, hvad de lokale brugere af gaden mener.

Dilemmaspørgsmålet på s. 92 (og s. 17) vedrørende hvilke typer af boligbyggeri, københavnere ønsker, bør ikke have punkthuse med i opremsningen. Vi ønsker tæt bebyggelse i karréer i menneskelige dimensioner. Punkthuse er ikke tæt bebyggelse, men giver fremmedgørende blæsende byrum. Der er ingen grund til at gentage fejltagelserne i forstæderne.

Om kapitel 7: Planlægning siden sidst

Lokaludvalget ønsker, at det af kommuneplanstrategien fremgår hvilke initiativer fra KP19, der er realiserede, opgivet eller fulgt til dørs.

Borgerdialog

Lokaludvalget planlægger at stå for lokal borgerdialog i Indre By om det reviderede forslag til kommuneplanstrategien i efteråret 2023.

Nedenfor er gengivet en protokolbemærkning, der blev fremsat i forbindelse med lokaludvalgets behandling af dette høringssvar den 11. maj 2023.

Med venlig hilsen

Bent Lohmann,
Indre By Lokaludvalg

Protokolbemærkning fra lokaludvalgsmedlem Michael Gatten: ” Michael Gatten / KCC kan ikke stemme for det samlede IBLU høringssvar, da det på flere områder er modstridende med KCC’s holdninger og visioner for København som en hovedstad for alle, herunder også en hovedstad for byens erhvervs- og kulturliv.”